

Arbejdsmiljø og Helbred 2018

Arbejdsulykker og sikkerhedsklima

18. september 2019, kl. 15.00-17.00.

Det Nationale Forskningscenter for Arbejdsmiljø,
NFA, København Ø

Arbejdsulykker

En arbejdsulykke er:

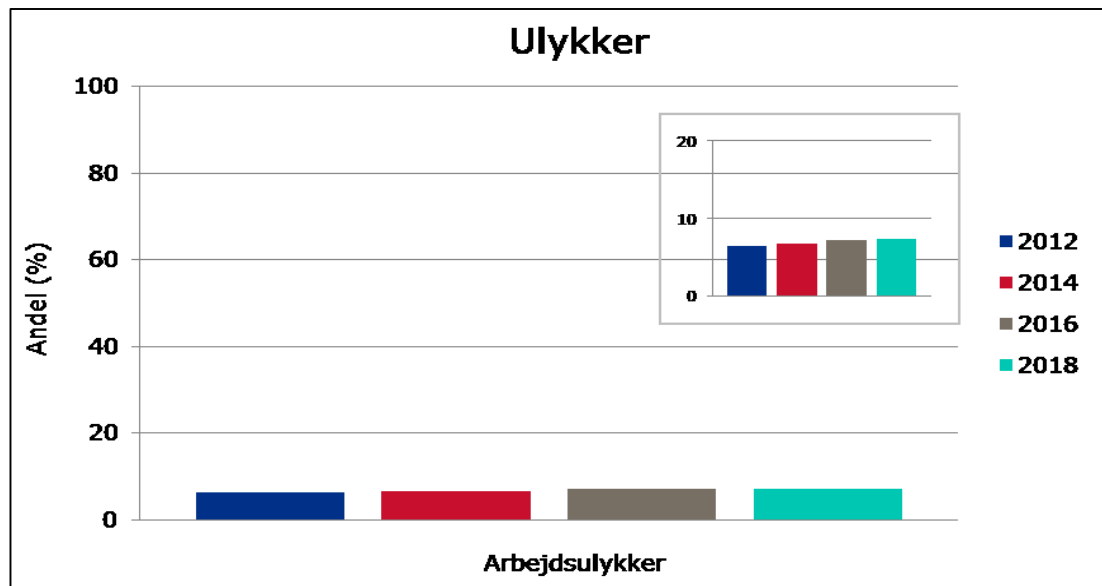
- 'En diskret, pludselig og uventet hændelse i løbet af arbejdet, som fører til fysisk eller psykisk skade'.

Datagrundlag:

Spørgsmål i Arbejds miljø og Helbred undersøgelsen:

Har du inden for de sidste 12 måneder været udsat for en eller flere arbejdsulykker, som medførte mere end én dags fravær?

Arbejdsulykker - udvikling fra 2012 -2018

Der har været en mindre men generel stigning i andelen af selvrapporterede ulykker siden 2012, og forskellen mellem 2012 og 2018 er statistisk signifikant.

Brancher med højest andel af lønmodtagere, der har været udsat for arbejdsulykke inden for de seneste 12 måneder:

- Slagterier
- Installation og reparation af udstyr
- Restauranter og barer
- Transport af gods
- Opførelse og nedrivning af byggeri

Brancher med lavest andel af lønmodtagere, der har været udsat for arbejdsulykke inden for de seneste 12 måneder:

- Kontor
- Universiteter og forskning
- Læger, tandlæger og dyrlæger
- IT og telekommunikation
- Film, presse og bøger

Arbejdsulykker, selvrapporterede og anmeldte

År	Andel der svarer de har haft mindst en arbejdsulykke (%)	Andel af beskæftigede der har rapporteret arbejdsulykke til At (%)
2012	6,44	1,55
2014	6,68	1,52
2016	7,21	1,52
2018	7,34	1,51 (2017)

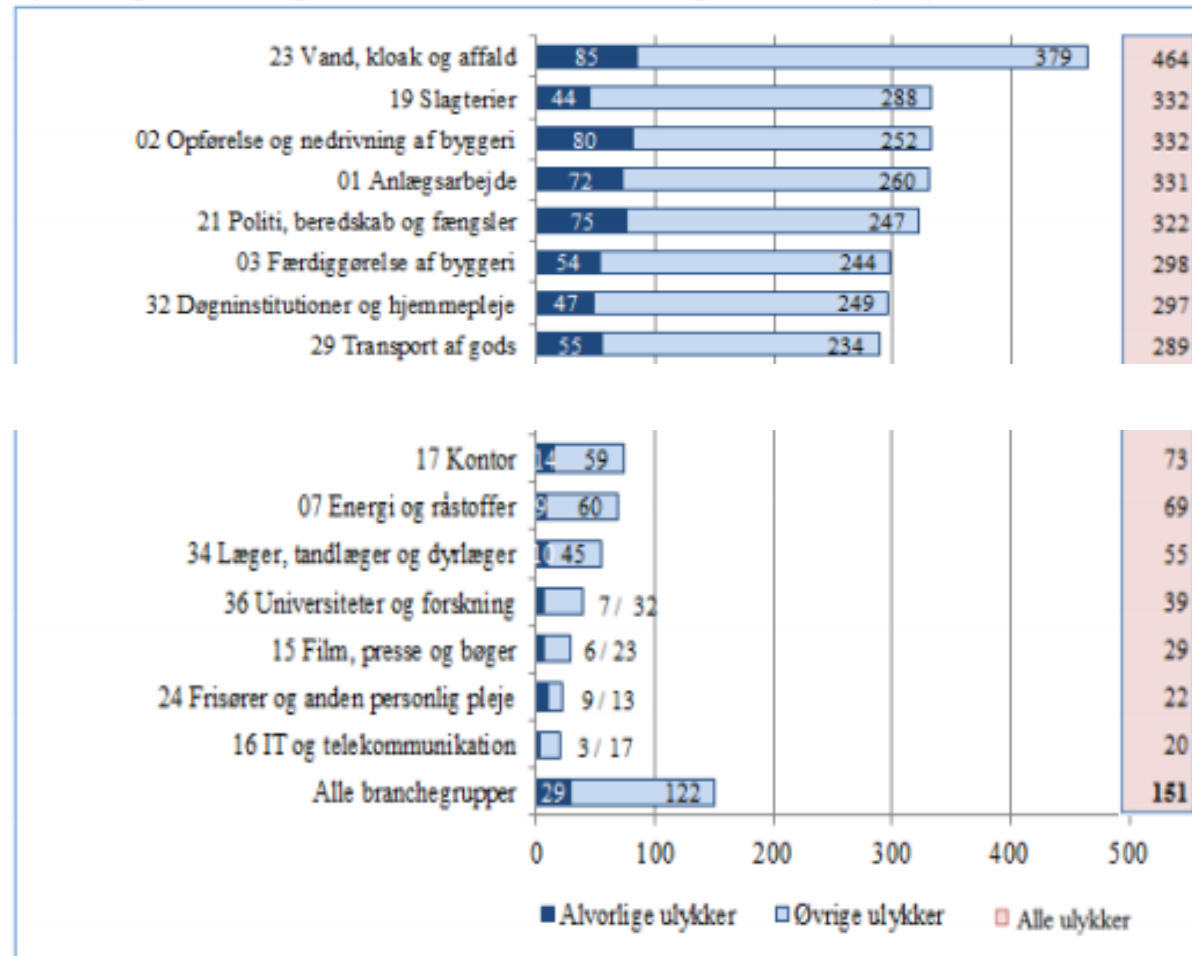
Underrapportering af arbejdsulykker til Arbejdstilsynet på omkring 50 %, dog med store udsving fra branche til branche og mellem aldersgrupper (Arbejds miljørådet, 2016; Binger et al., 2013; Lander et al., 2015).

Men der rapporteres dog stadig relativt flere arbejdsulykker i AH, end der anmeldes til Arbejdstilsynet:

- Huske 12 måneder tilbage (memory recall bias)
- Anmeldepligten siger mindst en dags fravær ud over tilskadekomstdagen
- Kræver mere at anmelde end at sætte et kryds i spørgeskema

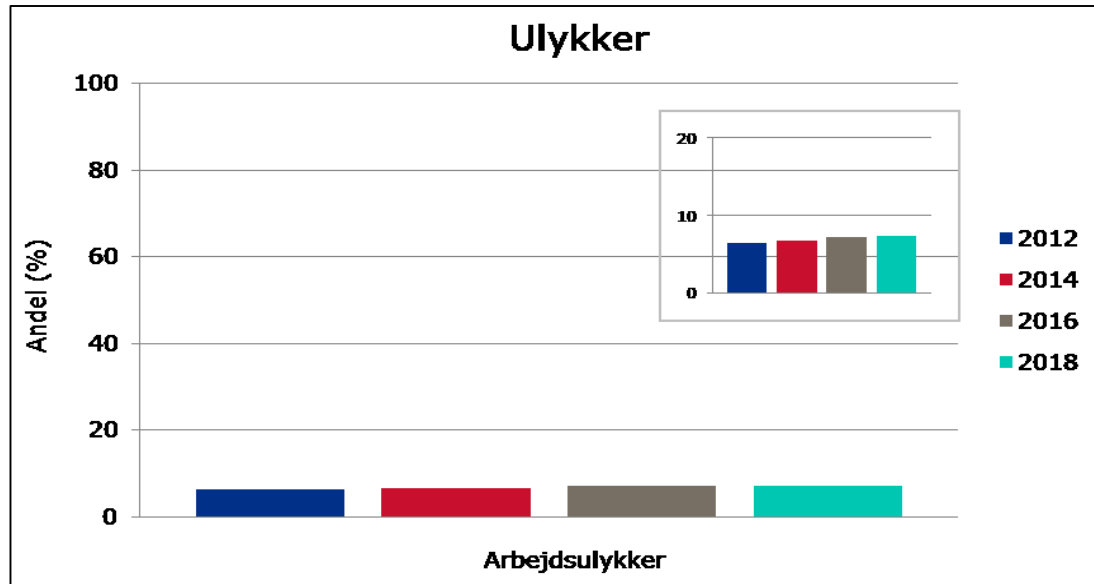
Brancher med højest og lavest incidens af anmeldte arbejdsulykker

Figur 3: Anmeldte arbejdsulykker i 2017 pr. 10.000 beskæftigede (incidensen) fordelt på 36 branchegrupper for henholdsvis arbejdsulykker med mindst 3 ugers forventet arbejdsudygtighed (alvorlige ulykker) og øvrige arbejdsulykker. Diagrammet er rangeret efter faldende incidens for samtlige anmeldte arbejdsulykker

ARBEJDSTILSYNET ÅR
SOPGØRELSE 2017
ANMELDTE ARBEJDSULYKKER
2012-2017

Arbejdsulykker - udvikling fra 2012 -2018

Der har været en mindre men generel stigning i andelen af selvrappede ulykker siden 2012, og forskellen mellem 2012 og 2018 er statistisk signifikant.

Jobgrupper med højest andel af lønmodtagere, der har været udsat for arbejdsulykke inden for de seneste 12 måneder:

- Nærings- og nydelsesmiddel-industrimedarbejdere
- Passagerservicemedarbejdere
- Slagtere, bagere og fiskehandlere
- Produktionsmedarbejdere
- Mekanikere

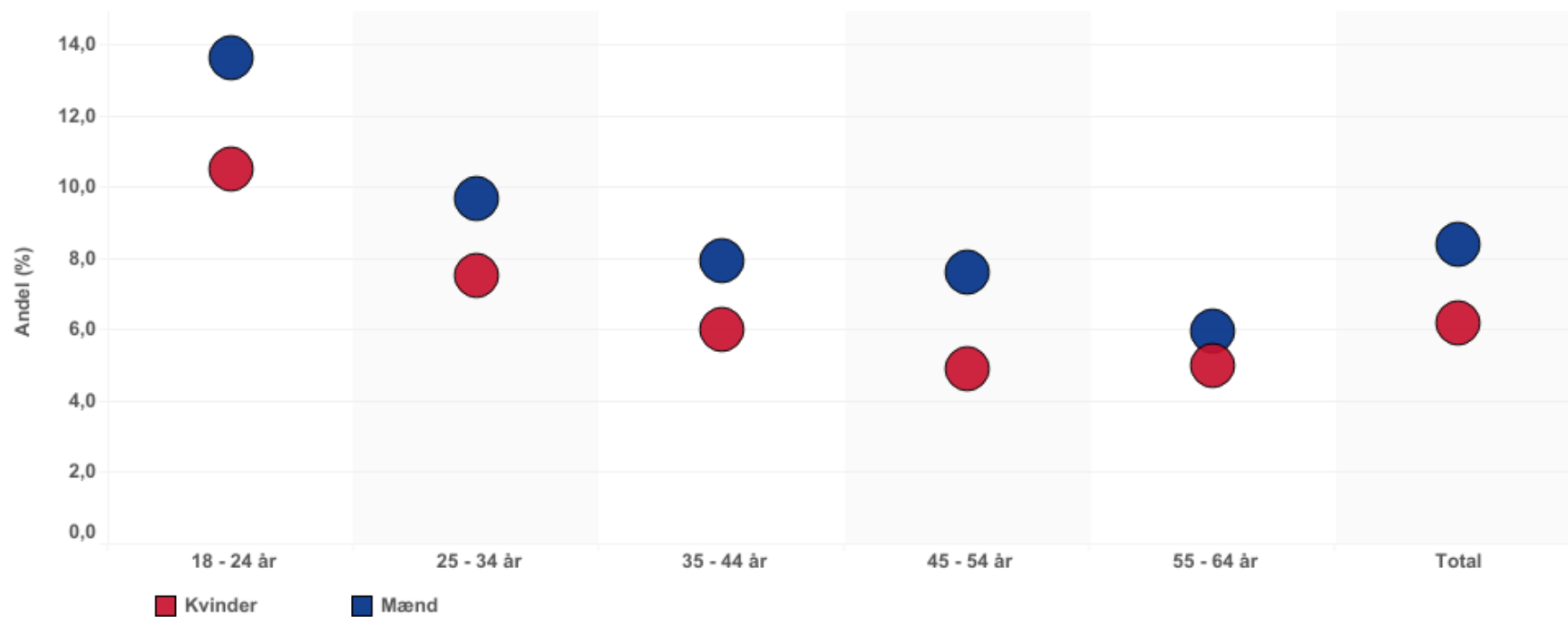
Jobgrupper med lavest andel af lønmodtagere, der har været udsat for arbejdsulykke inden for de seneste 12 måneder:

- IT-konsulenter
- Regnskabsmedarbejdere
- Bogholdere
- Direktions-, læge- og advokatsekretærer
- Gymnasielærere

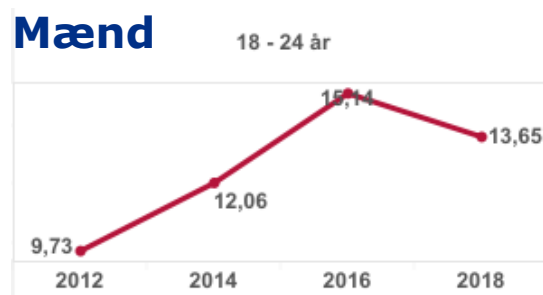
Arbejdsulykker 2018

Ulykker

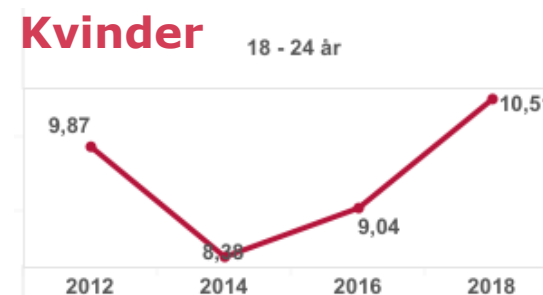
målt ved spørgsmålet "Arbejdsulykke"

Mænd

Kvinder

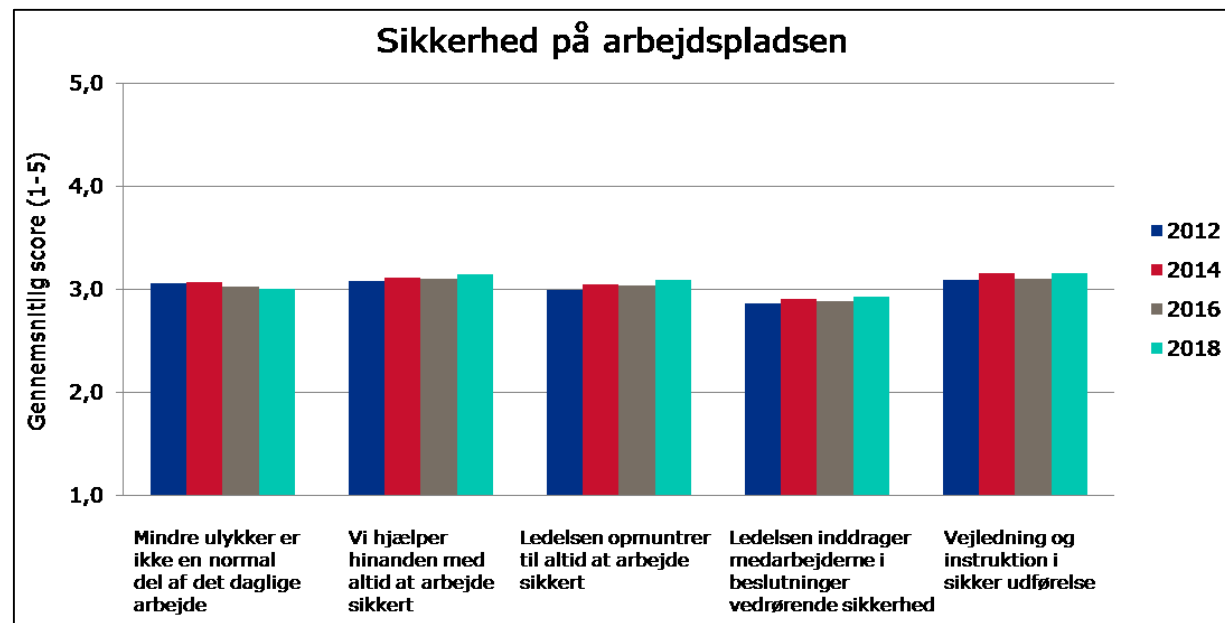

Sikkerhedsklima

- Lønmodtagernes rapporterede sikkerhedsklima har været ret konstant over perioden fra 2012-2018.

Sikkerhedsklima: her forstås medarbejdernes opfattelse af ledernes og kollegernes praktiske håndtering og prioritering af sikkerheden i dagligdagen.

'Sikkerhedsklimaindeks' – gennemsnitlig score for de fem spørgsmål. Skala fra 1-5, hvor 5 er den højeste grad af 'sikkerhedsklima på arbejdspladsen',

Jobgrupper med højest grad af sikkerhed/sikkerhedsklima 2018

080 Farmaceuter, tandlæger og dyrlæger

020 Ledere

180 Revisorer, rådgivere og analytikere

030 Naturvidenskabelige akademikere

040 Ingeniører og arkitekter

Jobgrupper med lavest grad af sikkerhed/sikkerhedsklima 2018

660 Tømrere og snedkere

790 Næ- og Ny industr. medarbejdere

970 Manuelt arbejde una

460 Bude og kurerer

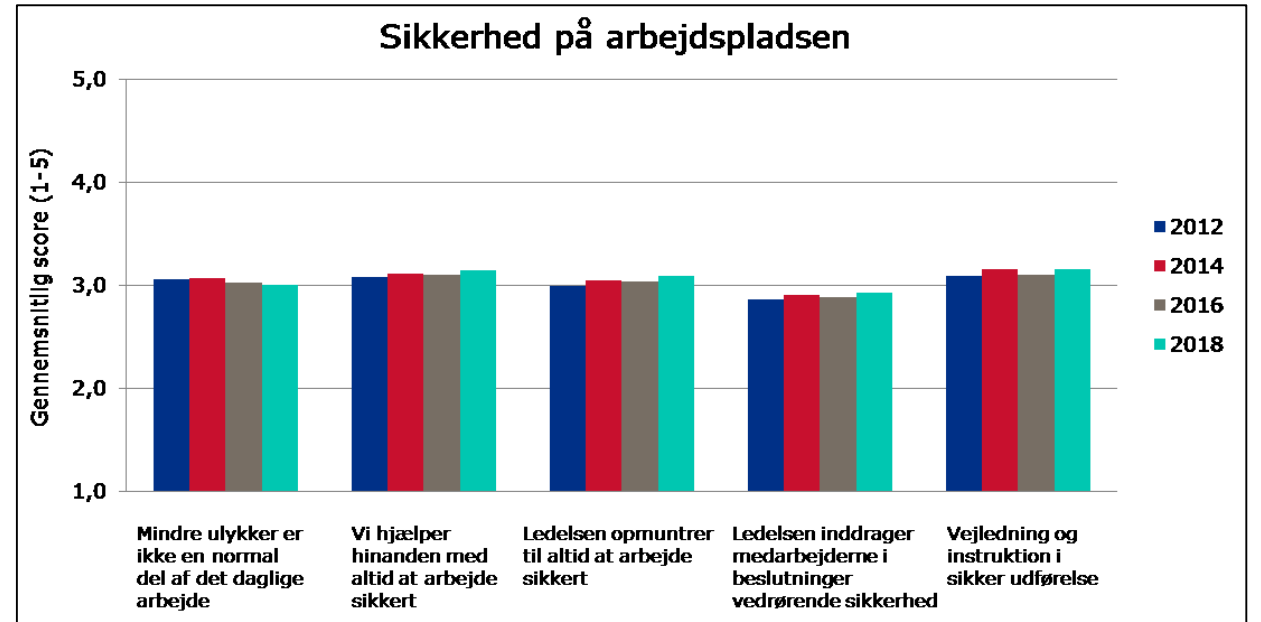
700 Mekanikere

Sikkerhedsklima

- Lønmodtagernes rapporterede sikkerhedsklima har været ret konstant over perioden fra 2012-2018.

Sikkerhedsklima: her forstås medarbejdernes opfattelse af ledernes og kollegernes praktiske håndtering og prioritering af sikkerheden i dagligdagen.

'Sikkerhedsklimaindeks' – gennemsnitlig score for de fem spørgsmål. Skala fra 1-5, hvor 5 er den højeste grad af 'sikkerhedsklima på arbejdspladsen',

Brancher med højest grad af sikkerhed/sikkerhedsklima 2018

07 Energi og råstoffer

09 Kemi og medicin

36 Universiteter og forskning

34 Læger, tandlæger og dyrlæger

18 Landbrug, skovbrug og fiskeri

Brancher med lavest grad af sikkerhed/sikkerhedsklima 2018

02 Opførelse og nedrivning af byggeri

28 Restauranter og barer

04 Butikker

08 Installation og reparation af maskiner og udstyr

27 Rengøring

Sikkerhedsklima relativt dårligere hvor unge arbejder

Hvad er odds for at opleve mindst et sikkerhedsklimaproblem?

(AH2012, blandt personer der ikke har haft ulykker)

Alder (år)	Risiko (OR, 95% CI)
18-24	1.98 (1.66–2.36)
25-34	1.39 (1.23–1.58)
35-44	1
45-54	0.91 (0.83–1.00)
55-64	0.84 (0.76–0.93)

Sikkerhedsklimaproblem:

Hvis 'meget uenig' / 'uenig' i de fem spørgsmål.

Jeppé Ajslev, Efat Lali Dastjerdi, Johnny Dyreborg mfl (2017); Safety climate and accidents at work: Cross-sectional study among 15,000 workers of the general working population, Safety science 2017 91; 320-325

Sikkerhedsklima forudsiger ulykker

Antal sikkerhedsklimaproblemer (sp 1-4: uenig/meget uenig, sp 5: enig/meget enig)	OR (95% CI) for ulykker med fravær
0	1
1	2.01 (1.67–2.42)
2	2.47 (1.93–3.16)
3	3.56 (2.81–4.52)
4-5	4.57 (3.64–5.74)
=>3 (i 2012)	2.66 1.94–3.64 (2014)
=>3 (i 2012) ej ulykker før	2.26 1.55–3.27 (2014)

Ajslev JZN, Sundstrup E, Jakobsen MD: Is perception of safety climate a relevant predictor for occupational accidents? A prospective cohort study among blue-collar workers. Scand J Work Environ Health – onlinefirst. doi:10.5271/sjweh.3723

Jeppe Ajslev, Efat Lali Dastjerdi, Johnny Dyreborg mfl (2017); Safety climate and accidents at work: Cross-sectional study among 15,000 workers of the general working population, Safety science 2017 91; 320-325

Arbejdsulykker - opsummering

- Svag, men signifikant stigning i selvrapporterede arbejdsulykker fra 2012 til 2018
- Der er forøget risiko for nogle job- og branche grupper
- En større andel af unge mænd og kvinder rapporterer arbejdsulykker set i forhold til ældre
- Unge rapporterer ringere sikkerhedsklima end deres ældre kollegaer
- Jo flere sikkerhedsproblemer der rapporteres, jo større efterfølgende risiko for arbejdsulykker (sikkerhedsklima er en god 'predictor' for arbejdsulykker!)